

FITXA DE L'ACTIVITAT UNA AULA PER A TOTHOM

3R I 4T D'ESO

FITXA DE L'ACTIVITAT

“UNA AULA PER A TOTHOM”

Temps

1 o 2 sessions completes (60 minuts cada una), segons el ritme de la classe.

Objectius

- Reconèixer i posar en valor les experiències de les persones amb discapacitat dins de l'entorn educatiu.
- Desenvolupar una consciència empàtica que abraçi la diversitat d'habilitats, tant pròpies com les dels que ens rodegen.
- Construir espais educatius on la interculturalitat, la inclusió i el respecte per les diferències siguin pilars fonamentals.

Agrupaments i espais

Espai: aula ordinària, amb prou espai per treballar en grups i per col·locar un mural col·lectiu.

Agrupaments: grups cooperatius de quatre o cinc persones, procurant un equilibri en nombre i diversitat de gènere.

Materials

- Paper continu
- Retoladors, colors, ceres per pintar
- Tisores
- Pega
- Cartolines de colors (una per grup)
- Annex 1: Fitxa de la societat fictícia
- Annex 2: Portes i frase sobre la importància de l'educació per a tota la diversitat

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

1. Contextualització

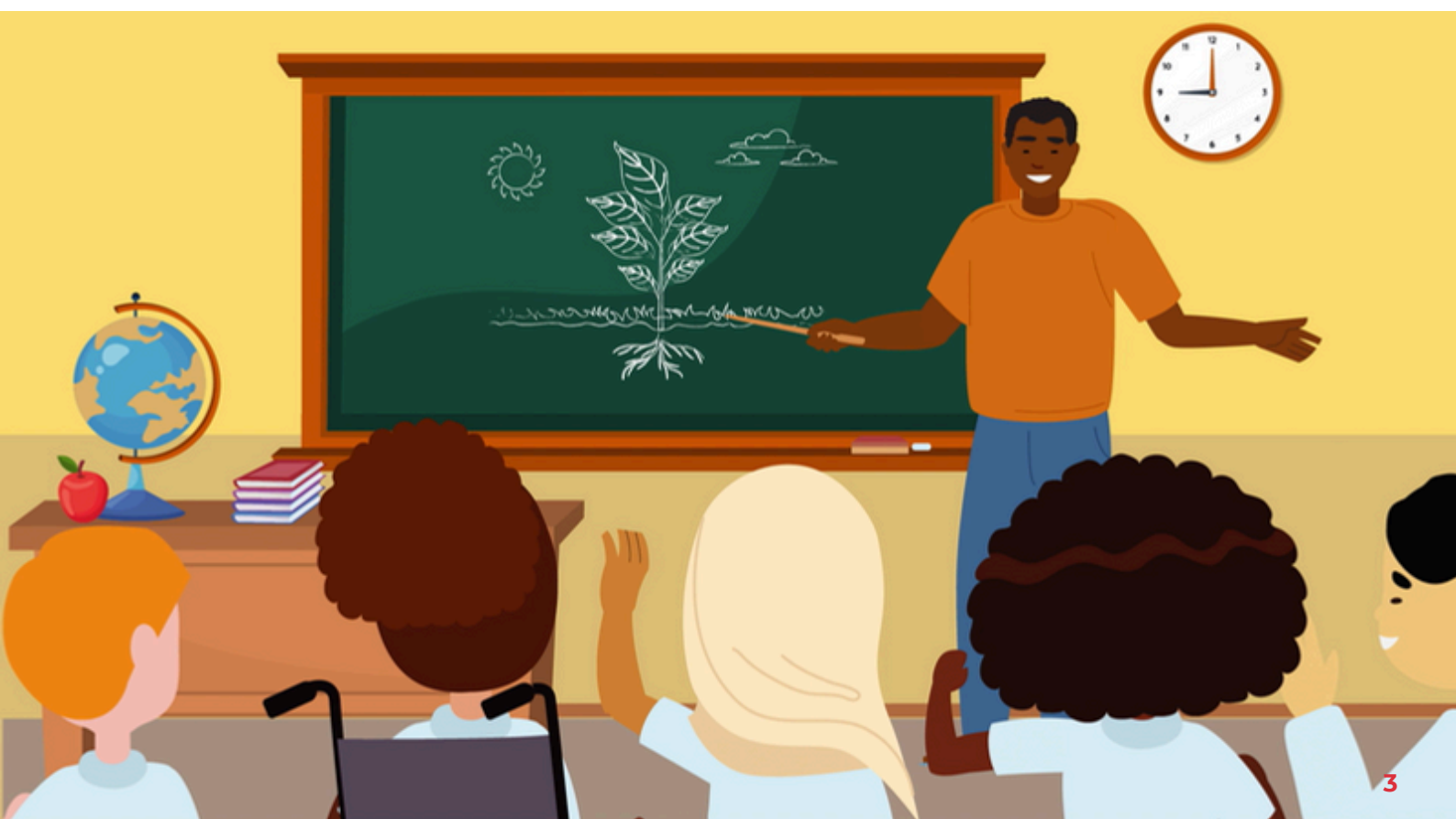
Totes les persones, sense excepcions, hauríem de tenir la possibilitat d'accedir a una educació de qualitat. Tanmateix, moltes persones amb realitats diverses encara s'enfronten a barreres que els impedeixen exercir aquest dret fonamental.

A escala mundial s'estima que nou de cada deu infants amb discapacitat en edat escolar no van a l'escola, mentre que aquesta xifra es redueix a dos de cada deu en el cas dels que no tenen discapacitat.

Segons dades de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), actualment al món hi ha mil milions de persones amb capacitat, entre les quals trobem 240 milions d'infants. A l'Amèrica Llatina aproximadament 19 milions d'infants viuen amb alguna discapacitat. A l'Àfrica la taxa d'escolarització de persones amb discapacitat tot just arriba a una percentatge d'entre el 5% i el 10%. A la regió aràbiga la situació encara és més preocupant, atès que allà la discapacitat acostuma a ser invisibilitzada, fins al punt que ni tan sols figura als censos oficials.

Avui dia les persones discapacitades han de continuar afrontant situacions d'exclusió en els diferents nivells del sistema educatiu. Des de SED volem posar el focus en aquesta realitat i contribuir a donar-li visibilitat. L'educació és una eina fonamental per fomentar societats que valorin i integrin la diversitat en totes les seves formes.

Davant el desafiament que implica l'autèntica inclusió educativa, pensem que cal impulsar, de manera col·lectiva, estratègies que garanteixin un accés igualitari per a tothom. Apostem per una educació compromesa amb l'equitat i la justícia social. Com a ciutadania, des de les nostres diferents capacitats, no només formem part de l'escola, sinó que també la construïm dia a dia.

Podem començar en gran grup fent algunes preguntes que convidin a reflexionar:

- **Què significa la inclusió, per a tu?**
- **Quan diem que l'escola és un lloc on tot és possible, a què creus que ens referim?**
- **Coneixes cap història inspiradora en què, gràcies a la inclusió, s'hagin superat grans desafiaments?**

Després d'aquests instants de diàleg i reflexió, compartirem la idea que cada persona desenvolupa les seves habilitats i potencial segons el seu entorn i circumstàncies personals.

Amb l'objectiu de fomentar l'empatia envers les diferents capacitats (totes igual de valuoses per construir un món més just i igualitari) proposem una activitat creativa que permeti conèixer i comprendre més bé els altres.

La proposta consisteix a imaginar i donar vida a societats fictícies amb les seves pròpies característiques. Ens posarem en el lloc dels que viuen en aquestes societats i, a través del treball cooperatiu, crearem un mural col·lectiu. Aquesta dinàmica estimularà la imaginació i l'empatia, ja que convida a pensar en realitats diferents de les que vivim quotidianament.

Fase 1

Per elaborar el mural els grups descobriran que els materials que tenen són complementaris, de manera que necessitaran utilitzar els recursos de tots els grups per poder-lo completar. Això implicarà trobar maneres de comunicar-se entre ells respectant les particularitats de cada grup.

Cada grup representarà una societat, amb el seu propi idioma, costums i maneres d'interactuar. Per exemple, únicament es podran comunicar amb la mirada, parlar en veu baixa, no fer servir les mans o tenir molts coneixements específics. A més a més, també hi haurà elements comuns que hauran de considerar a l'hora de construir la seva societat i de portar-la a la pràctica.

Aquestes societats estaran basades en l'empatia, la cooperació i el respecte mutu. El seu objectiu serà col·laborar amb els altres per donar forma conjunta al mural, actuant de manera solidària i valorant les contribucions de tothom.

Cada persona haurà de pensar de quina manera, des del paper que fa dins de la seva societat inventada, pot fer aportacions al grup a partir de les seves capacitats. Alhora, cada grup haurà de buscar maneres de comunicar-se i de col·laborar amb els altres en funció de l'objectiu comú: crear el mural, en què hi haurà una porta diferent per part de cada grup (a tall de simbolisme) i una frase per formar un manifest per la inclusió en l'educació.

Per començar a construir aquestes societats lliurarem a cada grup un objecte específic (com ara unes tisores, pega, retoladors, etc.). Aquest element formarà part essencial de la identitat cultural del grup, de manera que hauran d'imaginar la seva societat a partir de l'ús i significat d'aquest objecte particular.

Fase 2

Per començar a construir les seves societats dividirem la classe en grups de quatre o cinc persones (si s'estan fent servir els grups base es poden prendre com a referència) cada grup es reunirà i dedicarà uns minuts a idear-la en conjunt. És fonamental procurar que els grups estiguin equilibrats pel que fa al nombre d'integrants i la diversitat de gènere.

Es lliurarà una plantilla (annex I) que servirà com una guia perquè cada grup pugui dissenyar la seva pròpia societat, en què aniran definint els diferents aspectes que formen la seva realitat inventada.

A mode d'exemple, aquí teniu dos possibles propostes de societat:

EXEMPLE 1

Objecte: Retoladors

Nombre: Grupo del Saber

Forma de comunicació: Mitjançant dades o informació precisa

Costums: Ho escriuen tot amb paraules cultes o molt tècniques

EXEMPLE 2

Objecte: Pega

Nombre: Comunitat de les Mirades

Forma de comunicació: A través de la mirada (no poden parlar)

Costums: Fan manualitats amb els ulls tancats

Un cop hagin definit la seva societat, amb totes les característiques pròpies, i hagin escrit la seva frase per al manifest, hauran d'entregar la seva fitxa de l'annex 1 al professor perquè pugui revisar totes les societats creades, i a canvi els lliurarà l'annex 2 i se'ls assignarà una porta per construir (aquí, a més a més, hauran de repetir la seva frase de cara al manifest final).

És clau emfasitzar que totes les societats han de col·laborar entre si i respectar-se mútuament, sempre complint les normes i característiques pròpies de cadascuna. A més a més, donarem importància a la frase que cada grup haurà de pensar per incloure al manifest, en què es posi en valor la importància de la diversitat en l'educació i la seva situació en les diferents societats i països, i en què caldrà subratllar especialment el context dels països del Sud global o empobrits.

Fase 3

En aquesta fase cada grup ja ha creat la seva societat, disposa del seu objecte assignat i té a les mans la plantilla amb les portes. Primer haurà de crear amb la cartolina la porta que se'ls ha assignat (a més, potser s'adonen que per crear portes més ben fetes poden compartir les cartolines entre els diferents grups perquè tinguin més d'un color), i una vegada fet això poden passar a enganxar les portes al mural i, a més, escriure la seva frase per al manifest.

Per a aquesta tasca han d'interactuar amb els altres grups a fi d'elaborar un mural col·lectiu. En aquest mural hi han d'incorporar les portes de la plantilla i missatges relacionats amb el que han descobert sobre la diversitat i la importància del fet que l'educació sigui igual per a tothom. També és fonamental que tinguin present que cada grup representa una realitat diferent i que els materials que posseeixen són complementaris, de manera que hauran de cercar maneres de comunicar-se i de col·laborar per assolir l'objectiu comú.

Una vegada acabat el mural llegirem el manifest i proposarem un moment de reflexió conjunta. Serà un espai en què cada persona podrà expressar allò que ha après, com s'ha sentit durant l'activitat i també reflexionar sobre com actuaria en situacions similars en la seva vida quotidiana.

ANNEXOS

3R I 4T D'ESO

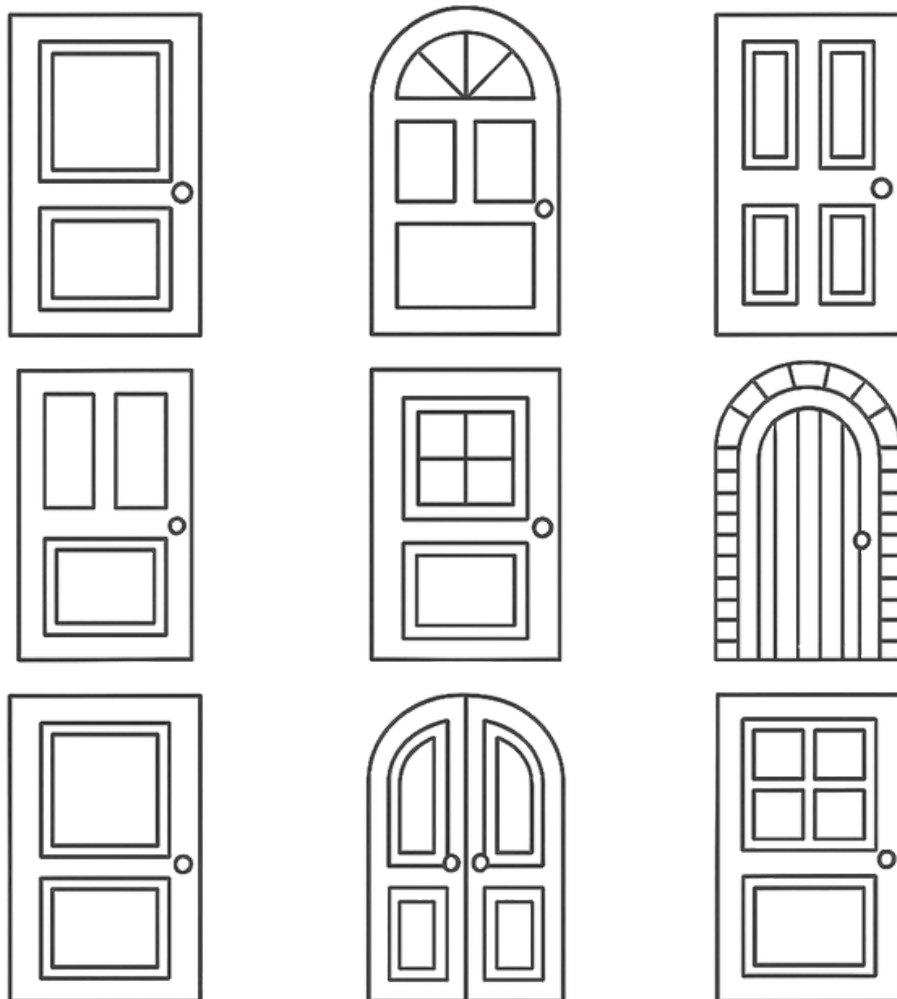
NOM DE LA SOCIETAT: _____

IDIOMA OFICIAL: _____

OBJECTE PER ELABORAR EL MURAL:

COSTUMS:

FRASES SOBRE LA IMPORTÀNCIA DE L'EDUCACIÓ PER A TOTA LA DIVERSITAT

FRASES SOBRE LA IMPORTÀNCIA DE L'EDUCACIÓ PER A TOTA LA DIVERSITAT
